

Uchwała przyjęta na Kongresie EPL, St. Julian's (Malta), 29–30 marca 2017 r.

Zapobieganie nielegalnej migracji do Europy

W 2015 r. ponad 1,3 mln osób ubiegało się o azyl w Unii Europejskiej, czyli dwukrotnie więcej niż w szczytowym momencie kryzysu bałkańskiego w 1992 r. (672 000 wniosków). Według danych Frontexu, znanego również pod nazwą Europejska Agencja Straży Granicznej i Przybrzeżnej, większość ubiegających się o azyl dotarła do Europy, nielegalnie przekraczając granice UE. Aby położyć kres tej niekontrolowanej fali nielegalnej migracji, niezbędne jest pilne podjęcie wspólnych działań na szczeblu UE.

Jeżeli chcemy zapewnić ochronę układu z Schengen, który uwzględnia otwarte granice i swobodny przepływ osób na terytorium UE, musimy utworzyć niezależny i skuteczny system zabezpieczeń dla zewnętrznych granic UE oraz wspólny europejski system azylowy. Musimy być w stanie decydować o tym, kto przybywa do Europy. Nie wolno zostawiać tej decyzji przemytnikom.

W ostatnich miesiącach uruchomiono na szczeblu europejskim szereg inicjatyw. Inicjatywy te należy jednak dostosować do ogólnego podejścia, podczas gdy szczególne środki muszą być wzmocnione i wdrażane w skuteczniejszy sposób. Gotowość wszystkich państw członkowskich UE do utworzenia jednego wspólnego europejskiego systemu zarządzania granicami, który ma na celu zamknięcie szlaków nielegalnej migracji, do utworzenia jednego wspólnego europejskiego systemu azylowego oraz do wspierania rozwoju państw trzecich, aby rozwiązać długofalowe problemy leżące u podstaw migracji, musi mieć najwyższy priorytet polityczny.

Ogólny plan działania dla Europy powinien obejmować następujące działania:

1. Zapobieganie nielegalnej migracji

Europa ma obowiązek pomóc osobom kwalifikującym się do ochrony międzynarodowej lub potrzebującym pomocy humanitarnej. UE powinna jednak zapewniać pomoc i ochronę głównie w samych państwach pogrążonych w kryzysie oraz na sąsiadujących z nimi obszarach. Zgodnie z prawem międzynarodowym, to Unia Europejska powinna decydować o tym, ile osób i kto będzie kwalifikować się do ochrony w Europie. Zapewnienie migrantom niekontrolowanego dostępu do Europy jest niedopuszczalne, ponieważ stanowi to zagrożenie nie tylko dla bezpieczeństwa obywateli europejskich, lecz również dla naszego całego systemu demokratycznego i socjalnego, w tym dla rządów prawa.

2. Ochrona naszych zewnętrznych granic

Decyzji o tym, kto przybywa do Europy, nie wolno zostawiać przemytnikom. W oparciu o przewidziany przez Komisję Europejską zestaw środków mających na celu zarządzanie zewnętrznymi granicami UE oraz ochronę strefy Schengen bez konieczności ustanawiania granic wewnętrznych należy zapewnić konsekwentne zamykanie szlaków nielegalnej migracji, zwłaszcza w regionie Morza Śródziemnego, poprzez rozszerzenie mandatu Frontexu i operację

EUNAVFOR MED SOPHIA, a także poprzez dodatkowe misje oraz we współpracy z NATO. Należy dalej usprawniać wspólne patrole państw członkowskich UE i sąsiadów z regionu Morza Śródziemnego, aby na możliwie najwcześniejszym etapie zapobiegać wypływowi statków. Siły zbrojne państw członkowskich powinny mieć możliwość pomocy w zapewnianiu skutecznej ochrony zewnętrznych granic. Na szczeblu UE należy szybko podjąć wszelkie niezbędne działania prawne. Osoby, które nielegalnie przekroczyły granice UE, należy zwracać do ośrodków dla uchodźców i migrantów prowadzonych w państwach trzecich przez UE wraz z UNHCR. Krajom pochodzenia nielegalnych migrantów, które wyrażają chęć pomocy w polityce powrotowej, UE powinna zapewniać wsparcie finansowe i technologiczne w celu ułatwienia tworzenia miejsc pracy w tych krajach.

3. Utworzenie w UE wspólnego systemu azylowego

Warunkiem wstępnym znalezienia na szczeblu europejskim rozwiązania, które miałyby szanse powodzenia, jest utworzenie w UE wspólnego systemu azylowego.

W oparciu o regulacje umowne z odnośnymi państwami należy ustanowić w państwach trzecich ośrodki dla uchodźców i migrantów prowadzone przez UE i UNHCR. W takich ośrodkach dla uchodźców i migrantów odpowiednie procedury azylowe powinny być przeprowadzane zgodnie z europejskimi standardami.

Jednocześnie programy przesiedleń powinny stanowić pomoc w przenoszeniu uchodźców uprawnionych do azylu z ośrodków dla uchodźców i migrantów do państw członkowskich UE, zgodnie z określonymi kryteriami i z uwzględnieniem szczególnie wrażliwych osób.

Osoby ubiegające się o azyl, których wniosek został odrzucony, powinny być zwracane bezpośrednio z ośrodków dla uchodźców i migrantów do swoich krajów pochodzenia lub do bezpiecznych krajów trzecich w oparciu o odnośne umowy. W tym celu należy zawierać dalsze unijne umowy o readmisji ze wszystkimi istotnymi krajami pochodzenia.